

عنوان و نام پدیدآور	آموزش رفتار خوب: راهنمایی عملی والدین و مربیان / آتایم لایف بوکس؛ ترجمه
مشخصات نشر	یوسف رضاپور، فریبا قربان کشاور
مشخصات ظاهری	تهران: انتشارات مرتضی دشت، ۱۴۰۱.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۷۸۱۹-۷۱-۵
وضعیت فهرست نویسی	۲۳۶ ص.
یادداشت	فیبا
موضوع	عنوان اصلی: Teaching good behavior, 1987.
	والدین و کودک
	Parent and child
	کودکان -- انضباط
	Discipline of children
شناسه افزوده	رضا پور، یوسف، ۱۳۴۳-، مترجم
شناسه افزوده	قربان کشاور، فریبا، ۱۳۶۱-، مترجم
شناسه افزوده	تایم لایف بوکس
شناسه افزوده	Time-Life Books
رده بندی کنگره	HQ۷۶۹
رده بندی دیویی	۶۴۹/۶۴
شماره کتابشناسی ملی	۸۷۸۱۴۲۲

انتشارات مرتضی دشت

آموزش رفتار خوب (راهنمایی عملی والدین و مربیان)

ترجمه: یوسف رضاپور، فریبا قربان کشاور

ناشر: مرتضی دشت

تاریخ و نوبت چاپ: ۱۴۰۱-اول

شمارگان: ۱۰۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۱۹-۷۱-۵

قیمت: ۶۰۰۰۰۰ ریال

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: افق بی پایان

این اثر مشمول قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است. هرکس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه ناشر، نشر یا پخش کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

نشانی: تبریز - فلکه دانشگاه - خ دانشگاه - کانکس المهدی ۹۱۴۳۰۹۷۶۸۹

فهرست مطالب

پیش‌گفتار مترجمان ۹

فصل اول: الفبای رفتار خوب

تصویری از یک کودک خوش‌رفتار ۱۶

نگرش‌ها و عملکرد والدین ۲۱

انواع خلق و خو در کودکان ۲۵

مراحل رشد اخلاقی و اجتماعی در کودکان پیش‌دستانی ۲۸

فراگیری خوب بودن ۲۸

۱) از تولد تا هجده ماهگی ۳۰

۲) هیجده ماهگی تا سه سالگی ۳۲

۳) سه تا چهار سالگی ۳۴

۴) چهار تا پنج سالگی ۳۶

۵) پنج تا شش سالگی ۳۸

تجربه‌هایی که به کودک شکل می‌دهند ۴۰

همتا کردن تربیت و مربی کودک (مطالعه آزاد) ۴۹

فصل دوم: هنر تربیت خوب

قاعده بازی کردن ۵۴

اصول مهم در تعیین و اجرای قوانین و مقررات (بایدها و نبایدها) ۵۴

فراهم کردن زمینه برای رفتار خوب ۵۷

ارزش تحسین و تشویق ۷۰

تنبیه چه زمانی و چگونه باید باشد؟ ۷۴

در باره تربیت (مطالعه آزاد)	۸۴
خشم خود را چگونه باید کنترل کنید؟	۸۶
زمانی که عصبانیت والدین به سوءاستفاده تبدیل می‌شود. (مطالعه آزاد)	۸۸
فصل سوم: اشکال متعدد بد رفتاری	
پی بردن به چون و چراها	۹۳
برای رفع مشکلات رفتاری کودکان در کجا باید دنبال کمک گشت	۱۰۳
انواع دیدگاه‌های رایج در درمان رفتار نامطلوب	۱۰۶
فهرستی از رفتارهای ناپسند و روش درمان آنها	۱۰۷
منفی‌بافی	۱۰۸
قشقورق و جیغ و داد	۱۰۹
نافرمانی	۱۱۲
نال و نق زدن	۱۱۷
جواب برگرداندن	۱۲۰
بد زبانی (فحاشی)	۱۲۲
قطع کردن کلام دیگران	۱۲۳
بی‌هوده وقت گذراندن - طفره رفتن از کار	۱۲۵
مشکلات لباس پوشیدن	۱۲۶
مشکلات خوردن	۱۲۹
مشکلات زمان خواب	۱۳۴
رفتار تعرض‌آمیز در حضور جمع	۱۳۹
امر و نهی کردن	۱۴۲
سر به سر دیگران گذاشتن	۱۴۴
سخن‌چینی کردن	۱۴۵
خودداری از سهمیم کردن دیگران	۱۴۷
گاز گرفتن	۱۴۹
تعرض جسمانی	۱۵۲
تخریب لوازم	۱۵۵
پرت کردن اشیاء	۱۵۹
دروغگویی	۱۶۰
جر زدن (کلک زدن)	۱۶۳

دزدی کردن.....	۱۶۴
----------------	-----

فصل چهارم: سازگاری اجتماعی (کنار آمدن با دیگران)

آنچه که کودکان از هم سن و سالان خودشان یاد می‌گیرند.....	۱۷۰
* سنگ‌های زیربنایی رشد اجتماعی کودک.....	۱۷۳
۱- از تولد تا دوازده ماهگی.....	۱۷۳
۲- دوازده ماهگی تا دو و نیم سالگی.....	۱۷۵
۳- از دو سال و نیم تا چهارسالگی.....	۱۷۸
۴- چهار تا شش سالگی.....	۱۸۱
* وجوه متعدد دوستی.....	۱۸۴
چگونه باید کودک را در آموختن فنون یاری داد.....	۱۸۸
فنون اصلاح رفتارهای نامطلوب اجتماعی.....	۱۸۹
وقتی که دوستان برای بازی می‌آیند (مطالعه آزاد).....	۱۹۱
گروه‌های بازی و مهد کودک‌ها.....	۱۹۲
بازی‌های آموزشی.....	۱۹۴
ایجاد احترام نسبت به افرادی که متفاوت هستند.....	۱۹۵
موقعیت‌های خاص.....	۱۹۸

فصل پنجم: راهکارهای عملی جهت اجرای تربیت صحیح

راه‌های پرورش مسئولیت در کودک.....	۲۰۶
مواردی در ارتباط با پول توجیبی (مطالعه آزاد).....	۲۱۲
شرکت دادن کودک در انجام کارهای خانه.....	۲۱۴
نگهداری از حیوانات خانگی.....	۲۲۴
درس‌هایی که از حیوانات آموخته می‌شوند (مطالعه آزاد).....	۲۲۶
کودک مودب و با نزاکت.....	۲۲۷
(۱) آداب سرمیز غذا.....	۲۲۹
(۲) غذا خوردن در بیرون از خانه.....	۲۳۱
(۳) زمانی که کودکان به میهمانی می‌روند.....	۲۳۱
(۴) آداب صحبت کردن با تلفن.....	۲۳۲
(۵) نکاتی درباره تشکر کردن.....	۲۳۳
(۶) وقتی بزرگترها به میهمانی می‌آیند.....	۲۳۳
(۷) آداب میهمانی.....	۲۳۵

پیش‌گفتار مترجمان

چون که با کودک سروکارت فتاد
پس زبان کودکی باید گشاد
سعدی

فرزندان سرمایه‌های جامعه و کشور، همچنین والدین و سرپرستان نسل‌های آینده هستند. والدین باید در پرورش آنها نهایت دقت، حوصله و آگاهی را به کار ببرند. آنها موظف هستند که رفتار خوب را به کودک خود تعلیم دهند تا در آینده بتوانند در جامعه زندگی کنند. آموزش رفتار صحیح همزمان با رشد کودک در دوران خردسالی شروع می‌شود و در این حالت قطعاً نتیجه بهتری خواهد داشت.

آموزش و تربیت رفتار صحیح، یکی از سخت‌ترین و چالش برانگیزترین اموری است که والدین را درگیر خود می‌کند، و البته یکی از ارزشمندترین نقش‌هایی است که پدر و مادر می‌توانند در طول زندگی خود داشته باشند. والدین به عنوان اولین معلمان کودک، نقش کلیدی در به اشتراک گذاری شخصیت خود به عنوان الگو و نماد برای فرزندان دارند. آنها با انجام برخی عادات مهم و کلیدی نه تنها می‌توانند به بهبود شخصیت رفتاری خود کمک کرده بلکه خواهند توانست با این کار به صورت غیرمستقیم به آموزش و تربیت کودکان خود بپردازند.

پژوهش‌ها نشان داده است که غالب رفتارهای آدمی براساس یادگیری است و نخستین پایگاه یادگیری را می‌توان والدین و خانواده دانست. به همین دلیل والدین به عنوان یکی از بازوهای تربیتی، نقش مهمی را در آینده شکل‌گیری شخصیت، موفقیت و احیاناً شکست فرزندان خود دارند.

رفتارهای آزار دهنده‌ایی که در کودک دیده می‌شود و به توجه و آموزش مداوم والدین نیاز دارد، اغلب والدین را کلافه می‌کند. این رفتارهای آزار دهنده نه تنها شما را عصبانی می‌کند، بلکه در انتهای روز احساس خشم و بی‌کفایتی می‌کنید که ارتباط و تعامل خوب بین شما و کودکان را تضعیف می‌کند. اما خبر خوب این است که برای هر یک از این مشکلات روزمره راه‌حل‌های مناسب وجود دارد. اگر چه برطرف کردن این مشکلات زمانبر است و به صبر و پشتکار نیاز دارد. بی‌شک تلاش‌های شما برای تمام اعضای خانواده مفید خواهد بود.

کتاب «آموزش رفتار خوب» که توسط ویراستاران مؤسسه تایم لایف^۱ به نگارش درآمده است، مهارت‌های مورد نیاز شما در تربیت کودک را در اختیارتان می‌گذارد. این کتاب دهها راهکار عملی برای حل مشکلات رفتاری کودکان دارد که برای بسیاری از والدین و مربیان مهد کودک و پیش دبستانی کارآیی داشته است. اگر تازه صاحب فرزند شده‌اید و اگر کودک‌تان سال‌های آغازین کنجکاوی‌ها و رشد اجتماعی‌اش را می‌گذراند، این کتاب را از دست ندهید و از راهنمایی‌های ارزشمند و عملی آن استفاده کنید.

کتاب برای کمک به والدین و مربیان در ایجاد یک دورنما و نیز یک برنامه عملی برای آموزش رفتار خوب تدوین شده است. لذا فراتر از یک کتاب معمولی، توصیه‌ها و فعالیت‌هایی برای تبدیل شدن قواعد به عادات را ارائه می‌دهد. مؤلفان در این کتاب بر مبنای تجارب حرفه‌ای و شخصی و نتایج بدست آمده از مطالعات پژوهشی فراوان بر روی والدین و کودک، روش‌های آزموده شده برای کمک به والدین را بیان و به مطالبی از این دست اشاره می‌کنند.

در فصل اول تحت عنوان «الفبای رفتار خوب» ضمن ارائه تصویر روشن از وضعیت یک کودک خوش‌رفتار، اصول زیر بنایی پرورش رفتار خوب در کودکان مطرح، آنگاه سیر عادی رشد اخلاقی و اجتماعی در کودکان پیش دبستانی تبیین شده است.

فصل دوم «هنر تربیت خوب» را با طرح تفاوت میان تربیت و تنبیه آغاز و در ادامه اصول مهم در تعیین و اجرای قوانین و مقررات را توضیح داده سپس شیوه حل مشکلات را به روش گام به گام بیان کرده است.

فصل سوم که به زعم مترجمان از مهمترین فصول کتاب می‌باشد، صورت‌های مختلف بدرفتاری در میان کودکان را با ذکر علل و ریشه‌های شکل‌گیری بدرفتاری

توضیح داده است. فصل چهارم نحوه کنار آمدن کودکان با دیگران را در قالب سازگاری اجتماعی در سنین مختلف رشد ارائه کرده است. و بالاخره در فصل پایانی یا پنجم، راهکارهای عملی جهت اجرای تربیت صحیح، به‌مراه مثال‌ها و موارد عینی و عملی توضیحات لازم ارائه شده است.

از مزیت‌های ویژه این کتاب علاوه بر آشنا کردن والدین و مربیان با زوایای مشکل رفتاری کودکان و رهنمودهای عملی و ملموس جهت برطرف و درمان کردن آن؛ دعوت به تفکر و اندیشیدن خوانندگان فرهیخته و علاقمند به برخورد صحیح و علمی با مشکلات رفتاری کودکان می‌باشد. این دعوت و درخواست به اندیشیدن بدین صورت میسر می‌گردد که خوانندگان عزیز حین به مطالعه گرفتن کتاب، خواهند توانست درحواشی سفید هر صفحه، تجارب، نکته‌نظرها، پیشنهاد و انتقادهای خود را در خصوص راهکار ارائه شده نوشته و بدین ترتیب زمینه تعامل واقعی و پویا میان آنان و کتاب فراهم می‌گردد.

لازم به یادآوری می‌باشد که برخی قسمت‌های این کتاب در سنوات ۱۳۹۶-۱۳۹۰ در ماهنامه روابط عمومی دانشگاه تبریز به همت آقای دکتر همتی عضو هیأت علمی گروه فلسفه دانشگاه تبریز و مدیر وقت روابط عمومی دانشگاه و همکارانش نشر یافته است، و اینک به طور کامل و مطابق با اصل متن، منتشر می‌گردد.

در پایان مترجمان وظیفه خود می‌دانند که از زحمات و تلاش‌های ارزشمند دوستان زیر قدردانی نمایند؛ سرکار خانم میرزاعلیلو بخاطر صفحه آرائی زیبا و متفاوت، سرکار خانم تروال گرافیکست خوش ذوق و هنرمند برای طراحی قشنگ جلد کتاب، جناب آقای دشتی مدیر محترم انتشارات مرتضی دشت بخاطر تلاش در طبع کتاب، سپاس و حمد بیکران شایسته درگاه احدیتی است که توفیق و موفقیت همیشه از جانب اوست و من الله التوفیق و علیه التکلان.

دکتر یوسف رضاپور - استادیار گروه علوم تربیتی دانشگاه تبریز

دکتر فریبا قربان کشاور - مدرس دانشگاه